

předmětů potřeby, totiž obchodního zařízení. Toto právní posouzení věci vychází však z nesprávného výkladu zákona, přehlížejíc, že požadování odstupného za přenechání nájemního předmětu jest pouhým přestupkem politickým dle §u 6 a 19 min. nař. ze dne 17. prosince 1918 čís. 83 sb. z. a n., a že předmětem řízení před soudem lichevním může býti v tomto případě pouze požadování zřejmě přemrštěné ceny za obchodní z a ř í z e n í, po případě úplaty za dobrou pověst závodu a postoupení kruhu zákazníků. A toto požadování, jež bylo i zde vlastním předmětem obžaloby, nelze uznati za trestné pletichy dle §u 11 čís. 4 lichevního zákona, nýbrž za prosté předražování dle §u 7 lichevního zákona. Neboť, bylo-li použito nedovoleného jednání — totiž požadování odstupného za přenechání najatých místností, — příčíciho se zákazu §u 6 nařízení ze 17. prosince 1918 čís. 83 sb. z. a n., k zastření požadování zřejmě přemrštěné ceny za obchodní zařízení, po případě za dobrou pověst obchodu a postoupení kruhu zákazníků, nestalo se toto zastřené jednání pletichářským, nýbrž zůstává v podstatě tím, čím bylo od počátku a čím by bylo bez nahodilého spojení s nepřipustným požadováním odstupného za přenechání najatých místností — totiž předražováním dle §u 7 lichevního zákona. Bylo proto povinností prvního soudu, by věc rozebral po této stránce a za tím účelem učinil potřebná zjištění, jichž rozsudek neobsahuje. Bude věcí nového hlavního přelíčení, by soud zjistil, zdali a kolik připadá z 50.000 Kč, jež požadoval obžalovaný na J-ovi a L-ovi, na odstupné za přenechání najatých místností, kolik na zařízení, a kolik na úplatu za postoupení zařízení obchodu se zákazníky. Napadený rozsudek jest na omylu (zmateční stížnost to právem vytýká), tvrdě, že obžalovaný nebyl oprávněn ničeho požadovati za postoupení obchodní klientely proto, že by byla stavební společnost J. a L. nemohla převzítí zákazníky obchodu potravinami. První soud přehlíží, že dobrá pověst závodu a kruh stálých odběratelů jsou pro postupujícího obchodníka kapitálem a objektem majetkovým, a že jest oprávněn, za tento objekt požadovati přiměřenou úplatu bez ohledu na to, má-li dosavadní klientela pro kupujícího cenu čili nic. Aby bylo lze posouditi, zda požadoval obžalovaný za obchodní zařízení a postoupení klientely cenu přiměřenou či zřejmě přemrštěnou, bude dále povinností nalézacího soudu, by na základě spolehlivého podkladu zjistil, jakou skutečnou cenu mělo zařízení a co by bylo přiměřeným reuitem za postoupení zavedeného obchodu se stálým okruhem klientela. Ze srovnání částek za tyto dva objekty majetkové požadovaných s přípustnými částkami bude pak lze posouditi, zda bylo 50.000 Kč, z nichž se ovšem vyloučí kvota, připadající na odstupné za pronajaté místnosti, cenou přiměřenou či zřejmě přemrštěnou a mnoho-li činil neoprávněný zisk, jehož obžalovaný zamýšlel dosíci.

Čís. 1201.

Sběh podléhá pravomoci vojenských trestních soudů, třebaš sběhnutí bylo amnestováno.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1923, Kr 349/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudky krajského soudu v Kutné Hoře ze dne 15. února 1921 a ze dne 23. dubna 1921 porušen byl zákon v ustanovení §§ 1, 60 tr. ř. a § 11 č. 8 voj. tr. ř., rozsudky ty a sice poslednější jen pokud týče se Josefa K-a, správně Jana L-a se zrušují a krajskému soudu v Hoře Kutné se ukládá, by dotyčné spisy trestní odstoupil příslušnému vojenskému prokurátorovi v Terezíně.

D ů v o d y:

Pod jménem Josef K. byl vojenský sběh Jan L. dvakrát odsouzen krajským soudem v Kutné Hoře a to rozsudkem ze dne 15. února 1921 a ze dne 23. dubna 1921. Prvním rozsudkem byl odsouzen pro zločin krádeže dle §§ 8, 171, 173 tr. zák., spáchané v noci na 28. ledna 1921. Druhým rozsudkem byl odsouzen též sběh Jan L. rovněž pod falešným jménem »Josef K.« pro zločin krádeže dle §§ 171, 173, 174 II. a), c) tr. zák., jehož se dopustil v noci na 11. dubna 1921. Všechny krádeže spáchal Jan L. jako sběh v čase, kdy podléhal vojenské trestní pravomoci. Totožnost Josefa K-a s Janem L-em jest prokázána. Jan L. byl dle opisu kmenového listu vojínem bývalého rakousko-uherského pěšího pluku č. 42, od něhož dne 22. července 1918 sběhl, byl však dne 2. října 1918 zatčen a dopraven do posádkové věznice v Terezíně. Při převratu z věznice jako sběh uprchl a do čs. armády se bezodkladně nepřihlásil, nýbrž byl dne 15. listopadu jako zatykačem hledaný sběh a zloděj četnictvem zatčen a dne 16. listopadu 1918 presentován jako sběh v posádkové věznici v Terezíně. Dne 6. prosince 1918 opět z posádkové věznice desertoval a přihlásil se dne 19. prosince 1918 u p. pl. č. 28 v Praze do čs. armády jako svobodník R. Byl pak poslán jako výpomocný četník, svobodník R. na Slovensko a dne 5. února 1919 sběhl z četnické stanice ve Vrútkách, v březnu na to byl zatčen, ale 31. března 1919 opět uprchl z vojenské věznice v Košicích. Dne 22. května 1919 byl četnictvem v Chocni zatčen, dodán k okresnímu soudu ve Vysokém Mýtě, odtud ku krajskému soudu v Chrudimi, pak 30. srpna 1919 ku krajskému soudu v Litoměřicích a po zjištění vojenské soudní pravomoci do vazby posádkové věznice v Terezíně. Dne 5. prosince 1919 z vazby desertoval, v únoru 1920 byl zatčen v Pardubicích, 11. března 1922 presentován jako sběh v posádkové věznici v Terezíně, odkudž však 29. května 1920 opět desertoval, byl dne 23. července 1920 v Trenčíně zatčen, dodán do posádkové věznice v Terezíně, odkudž však 11. listopadu 1920 desertoval a byl teprve v roce 1922 zpět dodán. Jak patrně ze svrchu uvedených dat, páchal obviněný Jan L. jednu deserci za druhou. Uprchnuv při převratu z vojenské věznice v Terezíně, kamž byl jako desertér dopraven, dopustil se deserce dle §u 183 v. tr. zák. Dle amnestie z 25. listopadu 1918 č. 28 sb. z. a n. jest abolována deserce, spáchaná do 28. října 1918, jen když se desertér bez průtahu přihlásí u čs. vojska. Toto obviněný L. neučinil a byl dne 15. listopadu 1918 jako sběh zatčen a 16. listopadu 1918 presentován v posádkové věznici v Terezíně. Tato presentace sběha v posádkové věznici rovná se

presentaci u příslušného vojenského tělesa, nebyla však v jeho základním listě provedena. Ježto obviněný L. dne 6. prosince 1918 opět z posádkové věznice svémocně se vzdálil s úmyslem deserčním a to jako voják ročníku 1897, který byl vojenskou službou povinen, dopustil se nové desertce, a byl jako sběh stíhán. Že se pak obviněný přihlásil do čs. armády jako svobodník R., jest dle spisů prokázáno, to však pro pravomoc by nebylo závažným. Naproti tomu závažnou okolností jest to, že obviněný L. byl před převratem i po převratu jako sběh stíhán, dopustil se nových desertcí a jako sběh páchal různé majetkové delikty. Poslední desertce datuje se z 11. listopadu 1920, tedy z doby, kdy obviněný jako příslušník ročníku 1987 byl ještě vojenskou službou povinen a proto činy, které též od tohoto sběhnutí do svého zatčení v roce 1922 a dopravení do posádkové věznice v Terezíně spáchal, patří pod vojenskou soudní pravomoc, právě tak, jako všechny ostatní činy trestné, spáchané před touto desertcí, ježto obviněný Jan L. byl po každém svém svémocném vzdálení se s úmyslem deserčním jako sběh stíhán. Dle § 11:8 voj. tr. ř. jest tedy vojenská soudní pravomoc dána. Desertce spáchané obviněným do 27. října 1919 byly sice dle amnestie presidenta republiky z 25. října 1919 abolovány, ale na pravomoc nemá tato amnestie vlivu.

Čís. 1202.

Ke skutkové podstatě zločinu dle §u 209 tr. zák. se vyhledává, by byly vymyšleny okolnosti s k u t k o v é. Vymyšlení může spočívatí též v tom, že byly zamlčeny některé složky pravdivého skutkového děje, čímž mu dána tvářnost naplňující skutkovou podstatu zločinu, a musí se vztahovati vždy i na stránku subjektivní.

(Rozh. ze dne 2. května 1923, Kr I 216/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmáteční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 8. ledna 1923, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem utržení na cti dle §u 209 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti nelze upříti oprávnění, pokud, uplatňujíc zmátek čís. 9. správně čís. 9 lit. a) §u 281 tr. ř., dovozuje, že stěžovatelé nezfalšovali skutkového děje, z něhož obvinili finanční orgány, nýbrž že pouze nesprávně kvalifikovali tento děj, poukazujíc těmito vývody zřetelně k výtce, že výrok své stolice, odsuzující stěžovatele pro zločin utržení na cti, není opodstatněn skutečnostmi, v napadeném rozsudku zjištěnými. Vymyšletí lze pouze okolnosti skutkové. Nesprávný úsudek o takových okolnostech není osobou, která je posuzuje, vymyšlen, nýbrž — po případě vědomě — pochyben. Utrháním na cti není tedy již nesprávné hodnotění právního významu, nesprávná kvalifikace skutko-